

Universitätsbibliothek Paderborn

**Onvs Ecclesiae.|| In hoc libro ... admiranda quædam ac
planè obstupenda, de septem ec-||clesiæ statibus,
abusibus quoq[ue] grauissimis, & futuris eiusdem
calamitatibus ex sanctor[um] pro-||phetijs & ...**

Pürstinger, Berthold

Coloniæ, 1531

VD16 ZV 12498

De ruina ecclesiae orientalis. Cap. 45

urn:nbn:de:hbz:466:1-29969

§.c.41. §.8.
 §.c.29. §.8 &
 §.c.31. §.9 &
 §.ca.46. §.5
 & §.c.49. §.16
 §.c.10. in fi.
 §.c.38. §.4.
 & §.c.55. §.9

eens: Ciuitatē & sanctuarium dissipabit populus cū duce venturo, id est cum eodem tyranno, & finis eius vastitas, & post finem belli destituta desolatio. Deficit Danie. 9
 hostia & sacrificiū, & erit in templo abominatio desolationis, & usq; ad consummationē & finem perfeuerabit desolatio. Hæc propheta licet ad literā sit verisimiliter in destructione ciuitatis Hierosolymæ per populū Romanū duce Tito facta Iudei enim adhuc hodie sunt dispersi, ac eorum desolatio durabit usq; ad consummationē temporis, cuius memoratur Daniel, vbi dicit: Cum cōpleta fuerit dispersio Danie. 12
 manus populi sancti, tunc cōplete vniuersa. Tamen mystice referuntur ad proximā dignitatis ecclesiasticae ruinā, quæ nobis iā in cauda quinti & in decursu sexti status imminet, atq; figurata est in tribulatione Machabæorum.

XI. § Cui Machabæorum tribulationi secunda ecclesiæ ruina æquiparatur.

§.c.41. §.6.
 & §.c.58. §.5

Quoniam rex Antiochus (qui representat se per memoratum tyrannum) intravit in sanctificationem cum superbia & accepit altare & spolia ciuitatis Hierusalem, & effudit sanguinem innocētē per circuitū sanctificatiōis, cuius sanctificatio defolata est sicut solitudo. Dies festi eius conuersi sunt in luctū, sabbata eius in opprobriū, honor eius in nihilū & sublimitas eius conuersa est in luctū, & libros legis dei combusserunt igni, scindentes eos, & facta est ira magna super populum Israel valde. Et infra: Omnis compositio eius ablata est, Quæ erat libera, facta est ancilla. Et ecce sancta nostra & pulchritudo nostra & claritas nostra desolata est, & coinquinauerūt eā gētes. Et clamauerunt Iudas Machabæus & fratres eius, dicentes domino: Sancta tua conculcata sunt, & sacerdotes tui sancti sunt in luctum, & in humilitatē. Et ecce nationes conuerterunt aduersum nos ut nos disperdat. Tu deus sis quæ cogitant in nos. Quomodo poterimus sustinere ante faciem eorum; nisi tu adiuves nos. Sicut autem fuerit voluntas in cœlo, sic fiat, s. ruina sanctificationis & dignitatis ecclesiasticae.

XII. § Ad hoc conuenit, quod Christus discipulis, de structura templi mirantibus, quid bonis lapidibus & donis ornatum esset, respondit: Vos videtis has omnes magnas edificationes, sed venient dies, in quibus non relinquetur lapidis super lapidem qui non destruatur. Modo quidē non relinquitur Christianus super Christianum qui non sit destructus. Sequitur in euāngelio: Et tempus appropinquat cū audieritis prælia & seditiones, s. in ecclesia, prout iam multo tempore Christiani principes, tā ecclesiastici, q̄ seculares, iniqua bella mutuo inter se gererūt & adhuc gerūt. Omne autē regnum in se diuīsum, desolabitur, & domus super domū cadet, & oīs ciuitas vel domus cōtra se nō stabit. Et alibi: Amē dico vobis, venient hæc oīa sup generationē. i. Christianitatē istā. Ecce relinquet vobis domus vestra deserta. Itē in Marco ait Iesus: Si regnum in se dividatur, nō potest regnum illud stare. Et si domus super semetipsam dispartiat, nō potest domus illa stare. Plura de hac secunda ruina habentur infra.

§.c.34. §.5 &c.
 §.c.48. §.6.
 §.ca.21. §.9
 §.ca.43. §.6
 §.c.62. §.10 &
 §.ca.64. §.2
 §.c.46. §.4.
 & per tot.

§.co. §.8
 §.c.61. i. prin
 §.ca.61. §.7.
 §.c.43. §.3 &
 §.c.47. §.11.
 §.c.55. §.5
 §.c.7. in fi.
 §.ca.66. §.4

XIII. § Tertia ruina (de qua etiā supra) erit fidei catholicæ, quæ siet per magnum Antichristum, id ipsum signatur in Daniele per ingentem arborem, cuius cacumen cœlum tangebat. Nam is decipiet mundum, dignitates & diuitias promittendo & largiendo, vel per illusiones, tormenta, dona, vel per carnalitates Christianos de cœlo cadere faciet. i. à fide catholica ejercere conabit. De hoc plenius habet infra, & in fine opusculi Vincentij. De singulari vniuersiūs pecatoris triplici ruina intelligitur supra allegata sacra scriptura tropologice expōnenda. De qua aliquid in sequentibus. Est & quarta ruina vniuersi mundi, q̄ corruet, operariq; cessabit post diem extremum.

¶ De ruina ecclesiæ orientalis. Cap. XLV.

§.c.48. §.3
 §.c.43. §.4
 & §.eo. §.7.
 §.ca.16. §.8
 §.ca.25. §.7
 & §.c.53. §.5

Iohannes vidit de mari bestiam ascendentem, habentem capita septem, & cornua decem, & super cornua eius decem diademata, & super capita eius nomina blasphemiae. Hæc propheta in ecclesia orientali videtur impleta. Quæ quidē ecclesia super sui ruina per patientem Iob excludat: Ad dexteram orientis calamitates meæ illic surrexerunt, pedes meos subuerterunt, dissipauerunt itinera mea, & præualuerunt, & non fuit qui ferret auxilium, Redacta sum in nihilum. Per bestiam (inquam) de mare ascendentem Apo. 13

O 3 intelligit

DE RVINA ECCLESIAE ORIENTALIS.

intelligitur secta Saracēnica vel spurcissimus Mahumetes, qui bestialiter viues §. c. 25. §. 4 & §. c. 1. §. 5
in libro sua legis, videlicet Alcharano suader fornicationē & pluralitatem uxorum, aliaq[ue] multa, legi diuinæ, naturaliæ cōtraria, & merito appelletur bestia, habens. i. nō prohibēs septē peccata capitalia, quinetiā cornupetēs decē p̄cepta sua regna cōstituit cū infidelibus p̄cepta dei nō obseruantibus, sed fruole deū & eius iustitiam blasphematiib[us].

I § Siquidem Saracēni & Mahumetista Christi negat filium dei & pleraq[ue] nefaria in christianā religionem machinari studet. Exempla patet in Cronicage editionibus, quoq[ue] vnum est in hominū memoria, quādo Turcē obtinuerūt Constantinopolim, vna cū pluribus alijs christiani nominis locis. Tūc ēm templū Sophiae, toto orbe famosissimum, diripuerūt & nudauerūt, sacro supellectili ad omnes sp̄arcītas vñi, ossa martyris & canibus & suibus obiecerūt, omnē clerū interfecerūt, nec iuueni, nec seni, nec virginī pepercerūt, sanctoꝝ imagines aut luto fœdae rūt, aut ferro deleuerūt, altaribus dirutis ex sacris templis aut lukanaria meretri cū, aut equoꝝ stabula fecerūt. Imō quod nephias est scribere, simulachrū crucifixi sputo, lutoꝝ coinquinauerūt, & ad christianæ religionis irrisiōne iterū cruci affixerūt, alijsue miris dehonestauerūt modis.

II § Tales in humanas cōtra deū & eius ecclesiā iniurias lōge retroacto tē-
Methodi pore Methodius aperte p̄conizauit, inquiēs; filii Ismahel, i. Turcæ intrinsec⁹ oc-
cidēt sacerdotes sanctoꝝ glōbor[um], & in eisdē cōcubent cū mulieribus in fornicationibus pessimis, virgines stuprabūt atq[ue] mulieres deo datas deturpabunt, ex sa-
cris vasis & calicibus comedent & bibent, iumentaꝝ sua alligabūt ad sanctoꝝ se-
pulchra, tanquam ad p̄septia, & reliquias sanctorum dispergent, & erunt homi-
cidae & corruptores christianorū. Eadem tribulatio extimatur esse vltima & §. c. 47. §. 6, & §. c. 49. §. 5

III § Cōtra huiuscmodi effractores Iudas Machabæus deum inuocat de-
1. Mach. 7. precast Tu domine elegisti domum istam ad inuocandum nomen tuum in ea, vt
3. Reg. 8. esset domus orationis & obsecratiois populo tuo, fac vindictam in homine isto, §. c. 57. §. 4,
ut pote Turca & in exercitu eius & cadēt in gladio, memento blasphemias eorū, §. c. 30. §. 1,
& si dederis eis ut permaneāt. Ex eo spes est, deū aliquādo in Turcas vindictā & §. c. 49. §. 5
facturum. De Turcis plura postea.

III § Cladem Conſtantinopolitanā, in typo ruine orientalis ecclesiæ, Si-
Sibylla i Na bylla Erithræa p̄nōnuit dicēs: Ascēdēt in confpectu altissimi, Bizantij scele-
filographo. ra & trinodus numerum effusum sanguinem & physis. i. naturę offendiculū, sci-
licet deus abominabitur. Corruent s. l. Turcæ in Bizantium, decus & gloriam sub-
uertent, ipsius denigrabitur aurum, sanctū prophanabitur, flammis tradētūr ædi-
ficia, decus fēmineum decalubabitur & vñ resonabit vndiq[ue], excipietꝝ columnā
vindictam, nō erit hircis dux aut gallus in Bizantio, non erit pax, non decus, sed
derisus & subsannatio vñq[ue] dū 44. pedes, octo pollices semiꝝ per trālēat. Quorū
sum illa comminatoria & horrēda verba Sibyllina in pernitiēm nostri tendant,
vnusquisq[ue] apud se acutius trutinet, ego quidē futuroꝝ ignarus totus tremo atq[ue]
timeo ne huiusmodi p̄nōtiata mala aliquādo & in breui ecclesi⁹ occidētali eue-
niant, quæ in ecclesia orientali modo sunt adimpta.

V § Enimuero ecclesia dei olim potissimum pullulauit in oriēte & tpe Gre-
Acto. 19. gorij tota fere Asia credidit, & habetur in actibus apostolorū, quēadmodum to-
ta Asia & orbis coluit Diana ciusq[ue] prolē Iouem. Paulus aut̄ non solū Ephesi, sed
quasi totius Asie multā turbā ab idolatria auertit, postea christiani lōgo tēpo-
re refederūt ad plagam oriētis, in cuius figura filij Israel possederūt oēm terram
Gene. 13. ad solis ortum, ac omnem orientalem plagam, nam dominus dixerat patriarche
Iosue. 12. Jacob: Erit semen tuum quasi puluis terræ, & dilataberis ad oriētem, &c. Atqui
hodie Mahumetista, & reliqui infideles occupant pene totam orientem. Hoc fi-
Gene. 4. gurauit Cayn, qui egressus à facie domini habitauit profugus in terra ad orientem.
Gene. 25. Abraham quoq[ue] in figura dei, separauit filios concubinaꝝ ab Isaac ad
Iob. 23. plagā orientalem, ynde Iob ad orientem eunti non apparuit deus, siquidem p̄r-
Judith, 5 omib[us] isti, qui habitāt in oriente, contemnunt cœlestē regem. Idcirco Loth
elegit

elegit sibi regionem circa Iordanem, & recessit ab oriente.

VI § Ita ergo ecclesia orientalis pro maiori sui parte per Saracenos & Turcas, aliove tyrannos est plurimum suppressa, vti ei deus per Ezechiem comminatus est dices: Adducam pessimos tyranos de gentibus & possidebūt domos eorum & quiescere faciam superbiā potentium & possidebūt sanctuaria eorum, scilicet orientalium, angustia superueniente requirēt pacē & nō inueniēt. Lex peribit à sacerdote & cōsilio senioribus.

VII § Septem (prohdolor) magna regna & imperia, orientalis plaga potissimum, per capita septē intellecta, discesserūt à fide catholica ad sectā Saraceni cam aliasve hæreses, videlicet regnū Ponticū, siue Trapezuntinū, Cōstantinopolitā, Asiaticū, Macedonicū, Persicum, Serui & Atheniēs maris Hellestontini. In quibus septem regnis multa sunt prouinciae cōprehēsae, & per decē cornua significatae. Quod autem Græci, Aphri, Asiatici & reliqui orientales Christiani à Saracenis, Turcis alijsve infidelibus passim sunt victi, & cōsequenter à fide Christiana in perfidiā seducti, hoc ip̄is evenit propter crebra eos schismata & rebellionē. Siquidem se cōformare noluerunt conciliis sanctorum patrū, preferentiū ecclesiā Romanæ Petri nauiculæ. Ad quē Christus ait: Petre ego rogauī pro te, vt nō deficit fides tua, & tu aliquād cōversus, confirma fratres tuos. Quibus verbis dominus Petrum ceteris cēsetur prēposuisse Christianis atq; significatio, latinā ecclesiā, Petri solio fundatā, in fide vero nūquam esse totaliter perituram. Hebreas utiq; & Græcae ecclesiā, per fratres Petri significatae, complures in fide errores succēsi siue ingesterūt, & tādem omnino à fide defecerūt. Vnde cauēdū est, ne Græca lingua, cui nūc Germani arrogāter incumbūt, nobis sectā alicuius aut seditionis occasionē afferat. Nā Græci orientales ab eorum arrogatiā primū aduersitatibus plagādi, deinde in errorum seductione erāt derelinquēdi, in quibus erroribus adhuc hodie supini iacēt.

VIII § Latini aut & si in fide catholica pseuerant, ingentia tamen peccata enormiter cōmittūt. Imō enorūt deum cōtemnūt, & Iesum prorsus negligūt. Hinc Iob: Si ad occidentē iero (inquit), nō intelligo deum, ipse vero scit viā meā. Iob. 23 Propterea Christiani occidētales & incursus fidelium, necnō per alios acres ad ueritatis plectētur ad tēpū cū priuatione sacrificij. In fine tamē dū resipuerint, ad sacrificia restituēt, victoriaq; cōtra rebellantes tandem obtinebūt. In terra vero orientali, præserit nobis nota, nūc pauci sunt Christiani in fide catholica firmati, & si qui sunt, tamē rari & fusi iacēt in valle, veluti locustæ. Itidē Methodius pronosticauit dices: Tēpore pseuctionis filiorū Ismaelitæ, i. Turcæ, pauci inueniētur Christiani veri, minuetur in tēpore illo spiritus pfectorū, & multi abnegabūt verā fidem & assident trāgressoribus.

IX § Quippe iam tēpū est, quod apostolus p̄cognovit, quo homines sanā doctrinā nō sustinēt. In oriente nāq; ecclesia est quasi extincta, solaq; derelicta, & ad solū occidēta redacta. Hoc prophetauit Hieremias dices: Ciuitates austri clausæ sunt, translata est omnis Iuda trāsmigratione perfecta, leuante oculos vestros qui venitis ab aquilone, vbi est grex, id est, populus Christianus, qui datus est tibi. s. ecclesiā. Similiter Baruch ad deū inquit: Derelicti sumus pauci, sicut loquutus es Moysi dices: Si nō audieritis vocem meam, multitudo hāc magna cōuertitur in minimam gētem, quoniam eos dispergam, quia scio quod me non audiat populus, populus enim est dura ceruice.

X § De Christianorum præterea orientalium ruina, vna cū regno & ecclēsia eorum, antequām totaliter corruerent, præ dixit Christus apud Birgitā. Scient Græci q; eoz imperium & regna vel dominia nunquām stabūt secura, neq; in pace tranquilla, sed inimicis suis semper subiecti erunt, à quibus sustinebunt grauissima damna & miferias diuturnas, donec ipsi cum vera humilitate & charitate, ecclesiæ & fidei Romanæ se devote subiecerint, eiusdem ecclesiæ sacris constitutionibus & ritibus se totaliter conformando. Hac reuelatione per Birgittam auisati & moti Græci suos legatos & ambasatores ad concilium Florētūnum (quod fuit inchoatio cōcilij Constantiensis) miserūt, se ritibus ecclesiæ Romanæ

DE RVINA ECCLESIAE OCCIDENTALIS, &c.

manæ conformatur. Postquam autem in eodem concilio, rebus fidei bene compositis, idem Græcoꝝ legati ad patriam cum gaudio remeassent, ipsis legatis forsitan in vita decedentibus aut alias malis suggestionibus tunc Græci, iterè in antiquos erores moresq; pueros inciderunt; vñ postea intolerabiles calamitates passi, in Turcag; tandem ditione, in obtinendo Bizantio, peruerunt, & sic in Græcis predicta Birgittæ reuelatio est verificata atq; completa.

De Cypro. XI § Similis visio est Cypri per Birgittam prenuntiata, Christo ad po-

7. Bir. 19. pulum Cypri dicente: Quādiu præcepta mea seruasti, & statuta ecclesiæ custodi-

sti, eo tunc animæ regni Cypri peruerterūt ad regnum meū. Sed iam facis voluntatē tuā, idcirco dignus es iudicio, ut de celo expellaris. Item ad regem Cypri: Si non lueris te emendare, tūc delebo progeniem tuā in regno Cypri, quod in breui tempore labef cū memoria tua ac si nunq; fuissetis nati. Postea in regno Cypri plātabo nouas plātas. Hæc reuelatio non longe post impleta est, ex quo ēm Cypri, se non emendauerūt, Iauenses eos inuaserunt, & penè totū destruxerūt Cyprū. Tandem eadem insula plures inuersiones perpessa & prope desolata, in ditionem deuenit Venetorꝝ. Qui duobus pupillis Cypri regibus fraudulentē abductis, hodie Cyprū detinēt; alter natus rex in adolescētia mortem obiit, alter in curia Cæsaris quondam Maximiliani deguit, & nescio ubi adhuc misere exulet. Ira memoria regū Cypri collapsa est. Siquidem ultimus Cypri rex extreme regnās vñā cū populo suo nō credidit reuelationib; Birgittæ, quā forsitan idiotā, seu delirā esse recensuit, id eo in ipsis caput Birgittæ reuelatio redundauit. Quę cum regi nominis extincione & regni Cypri destructione completa est. Quādiu in Cypri (cui Turca iam infidias ponit) Christiana religio durabit, deus scit. Orientalis itaq; ecclesiæ ruina est exemplum futuri lapsus ecclesiæ occidentalis.

¶ De ecclesiæ occidentalis ruina circa dignitatem ecclesiasticam pro-

xime futura.

Cap. XLVI.

§. c. 4. §. 12.
§. c. 36. §. 9.
& §. c. 55. §. 7

Ges. 1. parte tracta.
in sermo, de
signis ruinæ
ecclesiæ

Esa. 43
Zacha. 8

AD ecclesiā catholica (cuius semen ab oriente est adductum, & quæ in occidente est cōgregata) p Esaia inquit dominus: Noli timere q; redemi te, quū trāsieris p aquas, tecum ero, quū ambulaueris p ignem, nō combureris, quia ego dominus saluator tuus. Et alibi: Ecce ego salubo populum de terra occasus solis qui habitant in medio Hierusalem, id est, ecclesiæ & erunt mihi in populum, & ego ero eis in deum in veritate & in iustitia.

I § Postquam autem spernimus veritatem, & recedimus à iustitia, merito nos deus aliquādo derelinquet, vnde quum ad vnius angelū, de iam futura crūna

& imminentि ruina nos admonentis dicitum: Timete dominum, & date illi honorem, qui venit horaiudicij eius, nō emendamus ideo alter angelus in nos clamat.

§. c. 37. §. 1 Cecidit cecidit Babylon illa magna, quæ à vino iræ forniciatiis sūx potauit omnes gentes. Et misit angelus falcem suā acutā in terrā, & vindemiauit vineā terrā, &

Apo. 14. & misit ī lacū iræ dei magnū. Et angelus effudit phialā suā ī aerē, id ē ī dēmones in

J. c. 70. §. 7. aere existētes. Et exiuit vox magna de téplo à throno, id est, de ecclesia triūphate

§. c. 37. §. 1 Alia expō. dicens: Factum est, & facta sunt fulgura, & fracta est ciuitas magna. S. latina ecclēsia, ī tres partes. f. propter contemptum trinitatis. Et ciuitates, id est, ecclesiæ genitium singulē cederunt, & Babylon magna venit ī memoriam ante deum dare ei calicem vini indignationis iræ eius.

Apo. 17. II § Iohanni quoq; angelus ostendit illam futuram damnationem mere

tricis magnæ, quæ sedet super aquas, id est, g̃etes multas cum qua fornicati suntre

Naum. 5. ges terræ. Et ad quam altissimum ait: Væ ciuitas sanguinum disaceratione plena,

non recedet à te rapina, vox flagelli, & vox impetus rotæ, & equi frementis, & grauis ruinæ, non est obscura cōtritio tua, pessima est plaga tua. Nam Holofernes, id

Judith. 2 est, Turca vel supranotatus tyranus, vel etiam sœvum laicorum vulgus, mittetur aduersus omne regnum occidentalium ecclesiæ. Cui execrabilē imminet omen. Nam

quidam sacrilegi audent nunc contra pontifices communemq; clerum, ecclesiasticos ritus nequier iridendo, prophana dogmata dare laicis, quo eorum animos ad crudelitatem acerbiorē incitent. Et sic incipit leo rugire, quis nō timebit

Amos. 5. dei flagellum? Quod erit secunda ecclesiæ nostræ ruina quo ad oblationem digni-

tatis

§. c. 40. §. 9.
& §. c. 47. §. 8

§. c. 34. §. 2.

& §. c. 15. §. 7

& §. c. 47. §. 4

§. c. 17. §. 9.

& §. c. 15. §. 10

§. c. 56. §. 5

& §. c. 57. §. 2

§. c. 41. §. 8.

& §. c. 47. §. 11

§. c. 28. §. 7.

§. c. 44. §. 9

& §. c. 55. §. 12

§. c. 45. §. 8.

& §. c. 55. §. 6

§. c. 42. §. 5.

& §. c. 10. §. 10

§. c. 41. §. 3. & §.